

Çevre ve Sosyal Yönetim Sistemi

Siyanür Yönetim Çerçevesi

ÖKSÜT
MADENCİLİK

Siyanür Yönetim Çerçevesi

Yürürlük Tarihi:
01.04.2016

Doküman No:
OMAS-ESMS-CY-PLN-001

Rev:
1

İÇİNDEKİLER SAYFA

1	GİRİŞ	4
1.1	Doküman Numarası.....	4
1.2	Amaç.....	4
1.3	Uygulama.....	4
1.4	Başlangıç.....	4
1.5	Yetki ve Yönetim.....	4
2	KAPSAM	5
2.1	Yönetim Çerçevesi'nin Kapsamı.....	5
2.2	Diğer Yönetim Planları ile Örtüşmeler.....	5
3	GÖREV VE SORUMLULUKLAR	6
3.1	Yönetim Çerçevesi Uygulanması için Kilit Görev ve Sorumluluklar.....	6
3.2	Temel Arayüzler.....	7
4	PROJE STANDARTLARI	7
4.1	Uygulanabilir Türk Ulusal Standartları.....	7
4.2	Türk ÇED gereklilikleri.....	7
4.3	Uygulanabilir Uluslararası Standartlar ve Rehberler.....	9
4.4	Uygulanabilir Centerra ve ÖMAŞ Standartları, Politikaları ve Prosedürleri.....	12
4.5	ÖMAŞ'ın uymayı taahhüt ettiği diğer endüstriyel rehberler.....	13
4.6	Uygulanabilir Proje Standartlarının Özeti.....	13
5	ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER VE YÖNETİM KONTROLLERİ	13
5.1	Özet.....	13
6	UYGULAMA TAKVİMİ	18
6.1	Bu Yönetim Çerçevesinin Gözden Geçirilmesi ve Revizyonu.....	18
7	İZLEME	18
7.1	İzleme Gerekliliklerine Genel Bakış.....	18
7.2	Türk ÇED'i Kapsamındaki İzleme Gereklilikleri.....	18
7.3	Ana İzleme Faaliyetleri.....	18
7.4	Ana Performans Göstergeleri.....	20
8	EĞİTİM	21
8.1	Genel Bilgi.....	21
8.2	İşyeri İntibak Eğitimi.....	21
8.3	İşe Özel Eğitimi.....	21
8.4	Diğer Eğitim Gereklilikleri.....	21

ÖKSÜT
MADENCİLİK

Siyanür Yönetim Çerçevesi

Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1
--------------------------------	-------------------------------------	-----------

9	DENETİM VE RAPORLAMA.....	21
9.1	Denetim.....	21
9.2	Bağımsız Denetim	21
9.3	Kayıt Tutma	21
10	DOKÜMAN KONTROLÜ	22

Tablolar

Tablo 1: Kilit Görev ve Sorumluluklar.....	6
Tablo 2: Ana Yönetim Kontrolleri	15
Tablo 3: Temel İzleme Tedbirleri	19
Tablo 4: Ana Performans Göstergeleri ve izleme tedbirleri.....	20

Bu Çevre ve Sosyal Yönetim Sistemi ÇSYS -dökümantasyonu - (Plan, Çerçeve, vb) ve ekleri İngilizce dilinde hazırlanmış olup Türkçeye çevrilmiştir. İngilizce ve Türkçe dilindeki dökümantasyonda sunulan bilgiler arasında bir uyumsuzluk ve/veya farklılık beklenmese da böyle bir durumda İngilizce ÇSYS dökümantasyonu kapsamında sunulan bilgiler geçerli kabul edilmelidir.

Siyanür Yönetim Çerçevesi		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

1 GİRİŞ

1.1 Doküman Numarası

Bu doküman Öksüt Altın Madeni Projesi için hazırlanan Siyanür Yönetim Çerçevesi'dir. Bu Yönetim Çerçevesi için doküman referans numarası OMAS-ESMS-CY-PLN-001'dir.

1.2 Amaç

Siyanür Yönetim Çerçevesi'nin amacı, detaylı bir Siyanür Yönetim Planı'nın hazırlanmasından önce ÖMAŞ'ın siyanür yönetimine ilişkin kilit yaklaşım ve taahhütlerini belirlemektir.

Centerra Gold Inc Uluslararası Siyanür Yönetim Kodu'nu (ICMC) imzalayan taraflardan biridir ve ÖMAŞ da yüzde yüz iştirak sıfatıyla ICMC'ye uygun biçimde hareket edecektir. Bu çerçevede ÖMAŞ, Öksüt Altın Madeni Projesi'ne siyanür temin ve sevk etmesi için ICMC'yi imzalayan siyanür üreticisi Alman CyPlus GmbH firmasını seçmiştir.

ÖMAŞ, firmanın faaliyetleri ve (CyPlus tarafından üstlenilen) siyanürün maden sahasına sevk edilmesi işi için ICMC belgelendirmesi talep edecektir.

ÖMAŞ siyanürün maden sahasına ilk sevkıyatı öncesinde CyPlus ile birlikte detaylı bir Siyanür Yönetim Planı hazırlayacaktır.

- CyPlus siyanür çözeltisinin ÖMAŞ'ın sahada depolama tanklarına aktarıldığı noktada, ÖMAŞ'a devredilmesine dek tüm siyanür yönetim planlarının ve prosedürlerinin (saha dışı sevkıyat, katıdan sıvıya sistemleri) hazırlanmasından sorumlu olacaktır.
- ÖMAŞ tüm sahada yönetim ve izleme prosedürlerinin hazırlanmasından, acil müdahale planlaması ve paydaş katılımından sorumlu olacaktır.
- ÖMAŞ CyPlus tarafından üstlenilen plan geliştirme faaliyetlerinin Centerra ve ÖMAŞ'ın şartlarına uygun olmasını sağlamak amacıyla plan geliştirme faaliyetlerini izleyecek ve denetleyecektir.

1.3 Uygulama

Yönetim Çerçevesi'nde belirtilen gereklilikler, yükleniciler tarafından yürütülenler de dahil olmak üzere, Öksüt Altın Madeni Projesi'nin ömrü boyunca tüm ÖMAŞ faaliyetleri için geçerlidir.

Bu Yönetim Planı ÖMAŞ Genel Müdürü sorumluluğunda olan ÖMAŞ Çevre ve Sosyal Yönetim Sistemi Çerçevesi'ne (OMAS-ESMS-001) dayanmaktadır. ÖMAŞ Çevre ve Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS) Çerçevesi'nde yapılacak herhangi değişiklikler bu Yönetim Planı'nda değişikliklere neden olabilir.

1.4 Başlangıç

Bu Yönetim Çerçevesi 1 Nisan 2016 tarihinden itibaren geçerlidir.

1.5 Yetki ve Yönetim

ÖMAŞ Yürütme Kurulu 1 Mart 2016 tarihinde bu Yönetim Çerçevesi'ni onaylamıştır

Bu Yönetim Planı ÖMAS Genel Müdürü'ne aittir. Bu Yönetim Planı, inşaat ve devreye alma sırasında en az altı aylık periyotlarla gözden geçirilecektir. Kararlı durum operasyonları sırasında, bu Yönetim Planı, proje

Siyanür Yönetim Çerçevesi		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

tasarımındaki veya prosedürlerdeki değişiklikleri yansıtmak için daha sık güncelleme gerekli olmadıkça, planda herhangi bir değişiklik ya da güncellemelerin yapılması gerekip gerekmediğini belirlemek için yıllık periyotlarla gözden geçirilecektir.

Bu Yönetim Planı'nda yapılacak değişiklikler için herhangi bir talep, Yönetim Planı'nın sahibine yöneltilmelidir ve bu talep ÇSYS Çerçevesi'nde belirlenen Değişim Yönetimi (DY) Prosedürü'nde kısaca anlatıldığı gibi uygun gözden geçirme ve onay proseslerine tabi olacaktır.

2 KAPSAM

2.1 Yönetim Çerçevesi'nin Kapsamı

Bu Yönetim Çerçevesi, yüklenici faaliyetleri de dahil olmak üzere, siyanürün sevkiyatı, depolanması, kullanımı ve yönetimi ile ilgili tüm ÖMAŞ faaliyetlerini kapsar. Yüklenici yönetimi, Yüklenici Yönetim Çerçevesi'nde (OMAS-ESMS-CM-PLN-001) ele alınmaktadır.

Bu doküman, ÖMAŞ projesinin doğrudan ya da dolaylı bir sonucu olarak ortaya çıkabilecek siyanür risklerinin engellenmesi ve yönetilmesi konusunda ÖMAŞ'ın taahhüt ve yaklaşımını genel olarak ortaya koymaktadır.

ÇSED'de tanımlanan ve bu Yönetim Çerçevesi'nde ele alınan ana riskler şunları içermektedir:

- Siyanürün maden sahasına sevk edilmesi esnasında sızıntı ya da kazalar (İnşaat ve İşletme);
- Siyanürün maden sahasında depolanması esnasında sızıntı ya da kazalar (İşletme);
- Maden sahasında siyanür içeren liç çözeltisi kullanımı esnasında, siyanür çözeltisi sızıntıları (İşletme);
- Maden sahasında siyanür içeren liç çözeltisi kullanımı esnasında, hidrojen siyanür gazı oluşumu ve işçilerin bu gaza maruz kalma ihtimali (İşletme)
- Toprağın, yüzey suyunun ya da yeraltı suyu kaynaklarının maden sahasında siyanür içeren liç çözeltisi ile kontamine olmaları (İnşaat, İşletme ve Kapama).

2.2 Diğer Yönetim Planları ile Örtüşmeler

Bu Yönetim Çerçevesi, ÇSYS Çerçeve Dokümanı'nda açıklandığı gibi ÖMAŞ Projesi için geliştirilen Yönetim Planlarının genel paketinin bir parçasıdır.

Bu Yönetim Çerçevesi, aşağıdakiler de dahil olmak üzere, toplum sağlığı, güvenliği ve emniyeti önerilerine sahip olan bir dizi diğer Yönetim Planları örtüşmelere ve çapraz bağlantılara sahiptir:

- Özellikle saha dışı kaza ve olaylara müdahale ile ilgili Acil Müdahale Planı (OMAS-ESMS-ERP-PLN-001);
- Özellikle tehlikeli maddelerin sevkiyatı, depolanması, kullanımı ve bertarafı ile ilgili Tehlikeli Madde Yönetim Planı (OMAS-ESMS-HM-PLN-001);
- Özellikle halkın ÖMAŞ faaliyetlerinden kaynaklanan toza maruziyetinin yönetimi ile ilgili Hava Emisyonları Yönetim Planı (OMAS-ESMS-AE-PLN-001);
- Özellikle içme suyu kaynaklarının korunması ile ilgili Su Kaynakları Yönetim Planı (OMAS-ESMS-WR-PLN-001);
- Özellikle madenin işletmesinin sona ermesinin ardından yerel toplulukların geride kalan fiziksel tehlikelerden korunmasına ilişkin Maden Kapama Planı (OMAS-ESMS-CP-PLN-001);

Siyanür Yönetim Çerçevesi		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

- Özellikle yerel topluluklar ve paydaşlar ile iletişim konusuna ilişkin Paydaş Katılım Planı (OMAS-ESMS-SEP-PLN-001).

3 GÖREV VE SORUMLULUKLAR

3.1 Yönetim Çerçevesi Uygulanması için Kilit Görev ve Sorumluluklar

Bu çerçevenin uygulanmasındaki başlıca roller ve sorumluluklar aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 1: Kilit Görev ve Sorumluluklar

Görev	Sorumluluklar
ÖMAŞ Genel Müdürü	<ul style="list-style-type: none">• Bu Planın ve uygulama için gerekli kaynakların onayı.• Gözden geçirme ve güncelleme işlemlerinin sağlanması
ÖMAŞ Maden İşletme Müdürü	<ul style="list-style-type: none">• Projenin Proje Standartlarına ve bu Çerçeve de yer alan diğer gerekliliklere uygunluğunun sağlanması• Çerçevenin kapsamı ve uygulanmasına ilişkin genel sorumluluk.• Bu Çerçevenin geliştirilmesi, izlenmesi ve revize edilmesi.
ÖMAŞ SGÇ & Eğitim Müdürü	<ul style="list-style-type: none">• İlgili faaliyetlerin bu Yönetim Çerçevesi'ne ve ilgili prosedürlere uygun olarak yürütülmesinin sağlanması.
ÖMAŞ Dış İlişkiler & Sürdürülebilirlik Direktörü	<ul style="list-style-type: none">• Resmi kurumlar ve diğer paydaşlar ile koordinasyon da dahil olmak üzere bu Çerçevenin zamanında uygulanması.
İşletme Departmanı Müdürleri ve Ana Yükleniciler (CyPlus ve diğer ilgili yükleniciler)	<ul style="list-style-type: none">• İlgili faaliyetlerin bu Yönetim Çerçevesi'ne ve ilgili prosedürlere uygun olarak yürütülmesinin sağlanması.• Departman personeline yürürlükteki siyanür emniyet ve yönetim uygulamaları ile ilgili eksiksiz eğitim verilmesinin sağlanması.• Olay¹ soruşturmalarının yürütülmesinin ve rapor edilmesinin sağlanması.
İşyeri Amirleri / Yöneticileri	<ul style="list-style-type: none">• İlgili faaliyetlerin bu Yönetim Çerçevesi'ne ve ilgili Prosedürlere uygunluğunu sağlamak amacıyla gözetim yapılması ve rutin iş sahası tetkiklerinin yürütülmesi.• Tüm tehlikelerin, uygunsuzlukların ve olayların rapor edilmesi.
Tüm çalışanlar ve yükleniciler	<ul style="list-style-type: none">• Gereksiz emisyon ya da halkı tehdit eden potansiyel risklere yol açan her türlü faaliyetin rapor edilmesi.

¹ Olaylar Proje finansman dokümanları ve ÖMAŞ ESMS Çerçevesine göre tanımlanır.

Siyanür Yönetim Çerçevesi		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

3.2 Temel Arayüzler

Bu Yönetim Çerçevesi'nin uygulanmasındaki temel arayüzler (yani, bu Yönetim Çerçevesi'nin unsurlarının yerine getirilmesi için sorumluluğa sahip olan roller) aşağıdakileri içermektedir:

- Özellikle inşaat aşaması boyunca saha içi faaliyetlerin emniyetli biçimde uygulanması ile ilgili olarak ÖMAŞ Proje Müdürü'nü;
- Özellikle işletme esnasında saha içi faaliyetlerinin ve saha dışı sevkiyat faaliyetlerinin emniyetli biçimde uygulanması ile ilgili olarak ÖMAŞ Maden İşletme Müdürü'nü;
- Özellikle toplum sağlığı yönetimi ve işçi eğitimi ile ilgili olarak ÖMAŞ SGÇ & Eğitim Müdürü'nü;
- Özellikle toplum sağlığı, emniyeti ve güvenliği hususları ile ilgili olarak yerel topluluklarla iletişim konusunda ÖMAŞ Halka İlişkiler Müdürü'nü;
- Özellikle uygun niteliklere sahip siyanür tedarikçisinin ve yerel sevkiyat yüklenici(ler)inin seçimi ve denetlenmesi ile ilgili olarak ÖMAŞ Tedarik Müdürü'nü kapsamaktadır.

4 PROJE STANDARTLARI

Tüm Proje faaliyetlerinde Geçerli Standartlara ("Proje Standartları") uyulması gerekmektedir. Proje Standartları şunları kapsamaktadır:

- uygulanabilir Türk Standartları;
- Türk ÇED gereklilikleri;
- Türk devlet kurumlarına verilen diğer taahhütler ve bu kurumların gereklilikleri;
- uygulanabilir uluslararası standartlar ve rehberler;
- uygulanabilir Centerra ve ÖMAŞ standartları, politikaları ve prosedürleri;
- ÖMAŞ'ın uymayı taahhüt ettiği diğer endüstri rehberleri.

4.1 Uygulanabilir Türk Ulusal Standartları

- Büyük Kaza Önleme Politika Belgesi Tebliği (4 Ağustos 2015 tarihli ve 29435 sayılı Resmi Gazete)
- Maden Atıkları Yönetmeliği (15 Temmuz 2015 tarihli ve 29417 sayılı Resmi Gazete)
- Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik (30 Aralık 2013 tarihli ve 28867 sayılı Resmi Gazete)
- Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Önleyici İş Sağlığı ve Güvenliği Tedbirleri Hakkında Yönetmelik (26 Aralık 2013 tarihli ve 5467 sayılı Resmi Gazete)
- Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği (3 Temmuz 2009 tarihli ve 27277 sayılı Resmi Gazete)
- Tehlikeli Maddelerin Karayolu ile Taşınması Hakkında Yönetmelik (22 Ekim 1976 tarihli ve 15742 sayılı Resmi Gazete)

4.2 Türk ÇED gereklilikleri

Siyanür Yönetim Çerçevesi

Yürürlük Tarihi:
01.04.2016

Doküman No:
OMAS-ESMS-CY-PLN-001

Rev:
1

Türk ÇED Raporunun 5.7.2 sayılı bölümü siyanürün kullanımı ve yönetimi ile ilgili aşağıdaki temel risk azaltma taahhütlerini ortaya koymaktadır (italik metinler doğrudan ÇED'den alınmıştır):

- *Faaliyetler esnasında HCN gazının oluşturabileceği herhangi bir riski ortadan kaldırmak amacıyla HCN içeren tüm çözeltilerin pH değeri 10'un üzerinde tutulacaktır. Çözeltideki pH ayarlaması kireç eklenerek yapılacaktır. Bu uygulama ile sıvı fazdaki hidrojen siyanürün atmosfere geçme oranı %5'in altına düşürülecektir. Hidrojen siyanür bulundurulduğu ünitelerin (örn. sıvıda özütleme tankları, adsorpsiyon tankları, yağın iç sahası, vs.) etrafında detektörler bulunacaktır. Detektörler sürekli olarak kayıta olacak ve eşik sınır değerinin (TLV) aşılması halinde sesli bir alarm sistemi aktif hale gelecektir. TLV 10 ppm olarak belirlenmiştir (11 mg/m³).*
- *ÖMAŞ çalışanlarının, yüklenicilerinin ve halkın sağlık ve emniyetinin korunmasının Şirketin varlığı ve gelişiminin devamı için hayati öneme sahip olduğunu kabul etmektedir. Centerra Gold Inc. projelerimizde, faaliyetlerimizde ve işletmeden çıkarma sahalarımızda siyanürün sevkiyatı, elleçlenmesi ve kullanımına ilişkin tüm faaliyetlerini emniyetli, sağlıklı ve sorumlu bir biçimde yürütmeyi taahhüt etmektedir. ÖMAŞ halkın ve işyerlerinin sağlık ve emniyetinin temin edilmesinde hesap verebilirliği garanti etmek amacıyla Uluslararası Siyanür Yönetim Koduna taraf olmuştur.*
- **İşçi Emniyeti:** İşçilerin sağlık ve emniyetini siyanüre maruziyetten korumak.
 - *Potansiyel siyanür maruziyet risklerini tanımlamak ve bu risklerin ortadan kaldırılması, azaltılması ve kontrol edilmesi ile ilgili tedbirler almak.*
 - *İşçi sağlığı ve emniyetinin korunması ve sağlık ve emniyet tedbirlerinin etkinliğinin periyodik olarak değerlendirilmesi amacıyla siyanür tesislerini işletmek ve izlemek.*
 - *İşçilerin siyanüre maruziyetine müdahale edilmesi amacıyla acil durum müdahale planlarını ve prosedürlerini geliştirmek ve uygulamak.*
- **Acil Müdahale:** Acil durum müdahale stratejilerinin ve olanaklarının geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi suretiyle toplum sağlığı ve emniyetini korumak.
 - *Potansiyel siyanür yayılımları ile ilgili detaylı acil durum müdahale planları hazırlamak.*
 - *Saha personelinin ve diğer paydaşların planlama sürecine katılımlarını sağlamak.*
 - *Acil müdahale için uygun personel görevlendirmek ve gerekli ekipman ve kaynakları kullanıma sunmak.*
 - *İç ve dış acil durum bildirimleri ve raporlamalar için prosedürler geliştirmek.*
 - *Siyanür arıtma kimyasalları kullanımının yol açtığı ilave tehlikeleri açıklayan izleme öğelerini müdahale planlarına ve iyileştirme tedbirlerine dahil etmek.*
 - *Müdahale prosedürlerini ve olanaklarını periyodik olarak değerlendirmek ve gereken biçimde revize etmek.*
- **Eğitim:** Siyanürün emniyetli ve çevresel açıdan koruyucu bir biçimde yönetilmesi için işçilere ve acil durum müdahale personeline eğitim vermek.
 - *Siyanür kullanımı ile bağlantılı tehlikelerin anlaşılması için işçilere eğitim vermek.*
 - *Tesisin insan sağlığını, toplumu ve çevreyi koruyan sistem ve prosedürlere uygun olarak işletilmesi amacıyla uygun personele eğitim vermek.*
 - *İşçi maruziyetine ve siyanürün çevresel yayılma durumlarına müdahale edecek uygun işçi ve personele eğitim vermek.*
- **Taşıma:** Siyanürü kaza sonucu yayılma potansiyelini en aza indirecek biçimde taşımak.

Siyanür Yönetim Çerçevesi		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

- *Kaza ve yayılma ihtimalini en aza indirecek siyanür taşıma güzergahları seçmek.*
- *Siyanür elleçleme ve taşıma ekipmanlarını kullanan personelin işlerini topluma ve çevreye yönelik riski en aza indirecek şekilde gerçekleştirmelerini sağlamak.*
- *Taşıma ekipmanlarının siyanür sevkiyatına uygun olmasını sağlamak.*
- *Siyanürün taşınması için emniyet programları ve prosedürleri geliştirmek ve uygulamak.*
- *Deniz ve hava yoluyla siyanür taşınmasına ilişkin uluslararası standartlara uymak.*
- *Sevkiyat boyunca kayıpları önlemek amacıyla siyanür sevkiyatlarını takip etmek.*
- *Yayılma ve maruziyetleri önlemek amacıyla siyanür aktarma depolarını ve ara depolama sahalarını tasarlamak, inşa etmek ve işletmek.*
- *Siyanürü kaza sonucu yayılma potansiyelini en aza indirecek biçimde depolamak.*
- *Acil durum müdahale stratejilerinin ve olanaklarının geliştirilmesi suretiyle toplumu ve çevreyi korumak.*
- *Potansiyel siyanür yayılımları ile ilgili detaylı acil durum müdahale planları hazırlamak.*
- *Acil müdahale için uygun müdahale personeli görevlendirmek ve gerekli kaynakları kullanıma sunmak.*
- *İç ve dış acil durum bildirimleri ve raporlamalar için prosedürler geliştirmek.*
- *Siyanür arıtma kimyasallarının yol açtığı ilave tehlikeleri belirleyen yayılmayı giderme prosedürlerini geliştirmek.*
- *Müdahale prosedürlerini ve olanaklarını periyodik olarak değerlendirmek ve gereken biçimde revize etmek.*

4.3 Uygulanabilir Uluslararası Standartlar ve Rehberler

ÖMAŞ'ın uygulayacağı uluslararası standartlar Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın (AİKB) belirlediği standartlardır.

AİKB Performans Gerekliği 4 *Sağlık ve Emniyet* tehlikeli madde emniyet ve acil durum hazırlık ve müdahale konularındaki gereklilikleri ortaya koymaktadır. ÖMAŞ ayrıca faaliyetlerini özellikle aşağıdakileri kapsayan AB çevre mevzuatının ilgili şartlarını yerine getirecek şekilde yürütecektir:

- Tehlikeli maddelerden kaynaklanan büyük kaza tehlikelerinin kontrolüne ilişkin 2012/18/EU sayılı Direktif ("Seveso Direktifi");
- Maden atıklarının yönetimine ilişkin 2006/21/EC sayılı Direktif ("Maden Atıkları Direktifi").

Uluslararası Siyanür Yönetim Kodu

Centerra Gold Uluslararası Siyanür Yönetim Kodunu imzalayan taraflardan biridir ve ÖMAŞ ICMC şartlarına uymayı taahhüt etmiştir.

ICMC'nin temel şartları aşağıda yer alan Prensipler ve Uygulama Standartları metninde özet olarak belirtilmektedir.

Siyanür Yönetim Çerçevesi

Yürürlük Tarihi:
01.04.2016

Doküman No:
OMAS-ESMS-CY-PLN-001

Rev:
1

Prensip	Uygulama Standardı
1. ÜRETİM Emniyetli ve çevreyi koruyan bir yaklaşımla faaliyet gösteren üreticilerden alım yapmak suretiyle sorumlu siyanür üretimini teşvik etmek.	1.1 İşçilerinin siyanür maruziyetlerini sınırlandırmak ve siyanürün çevreye yayılımını önlemek amacıyla uygun uygulama ve prosedürlerden yararlanan üreticilerden siyanür satın almak.
2. TAŞIMA Siyanürün taşınması esnasında halkı ve çevreyi korumak.	2.1 Üreticiler, distribütörler ve taşımacılar ile yapılacak yazılı anlaşmalarda emniyet, güvenlik, yayılımı önleme, eğitim ve acil durum müdahale konularında sorumluluk ilkelerini net olarak belirlemek. 2.2 Siyanür taşımacılarının uygun acil durum müdahale planlarını ve olanaklarını hayata geçirmelerini ve siyanür yönetimi için yeterli tedbirler almalarını zorunlu kılmak.
3. ELLEÇLEME VE DEPOLAMA Siyanürün elleçlenmesi ve depolanması sürecinde işçileri ve çevreyi korumak.	3.1 Geçerli ve kabul gören mühendislik uygulamaları ve kalite kontrol ve kalite güvence prosedürleri, sızıntı önleme ve sınırlama tedbirleri ile tutarlı biçimde boşaltma, depolama ve karıştırma tesisleri tasarlamak ve inşa etmek. 3.2 Yayılmaları önlemek ya da sınırlandırmak ve işçi maruziyetlerine müdahale etmek üzere tetkiklerden, önleyici bakım ve beklenmedik durum planlarından yararlanarak boşaltma, depolama ve karıştırma tesislerini işletmek.
4. FAALİYETLER Siyanür proses çözeltilerini ve atık yığınlarını insan sağlığını ve çevreyi koruyacak şekilde yönetmek.	4.1 Beklenmedik durum planlamaları ve tetkikler ile önleyici bakım prosedürleri dahil olmak üzere insan sağlığını ve çevreyi korumak üzere tasarlanmış yönetim ve işletme sistemlerini hayata geçirmek. 4.2 Siyanür kullanımını en aza indirmek üzere yönetim ve işletme sistemlerinden yararlanarak atık kalıntılarındaki siyanür konsantrasyonlarını sınırlandırmak. 4.3 Kasıtsız yayımlara karşı koruma sağlamak amacıyla kapsamlı bir su yönetim programı uygulamak. 4.4 Kuşları, diğer yaban hayatını ve hayvan sürülerini siyanür proses çözeltilerinin olumsuz etkilerine karşı korumak amacıyla tedbirleri hayata geçirmek. 4.5 Siyanür proses çözeltilerinin yüzey suyuna doğrudan veya dolaylı olarak deşarjına karşı balıkları ve yaban hayatını korumak amacıyla tedbirleri hayata geçirmek. 4.6 Yeraltı suyunun faydalı kullanımını muhafaza etmek amacıyla siyanür tesislerinden gelen sızıntıları yönetmek üzere tedbirleri hayata geçirmek. 4.7 Proses tankları ve boru hatları için sızıntı önleme veya sınırlandırma tedbirleri sunmak. 4.8 Siyanür tesislerinin kabul görmüş mühendislik standartlarına ve şartlarına uygun olarak inşa edilmiş olduğunu teyit etmek üzere kalite kontrol/ kalite güvence prosedürlerini hayata geçirmek. 4.9 Siyanür kullanımının yaban hayatı, yüzey suyu ve yeraltı suyu kalitesi üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla izleme programları yürütmek.

Siyanür Yönetim Çerçevesi

Yürürlük Tarihi:
01.04.2016

Doküman No:
OMAS-ESMS-CY-PLN-001

Rev:
1

5. İŞLETMEDEN ÇIKARMA Siyanür tesislerine ait işletmeden alma planlarının geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi suretiyle halkı ve çevreyi siyanürden korumak.	<p>5.1 İnsan sağlığını, yaban hayatını ve hayvan sürülerini korumak amacıyla siyanür tesislerinin etkin biçimde işletmeden çıkarılmasına ilişkin prosedürleri planlamak ve hayata geçirmek.</p> <p>5.2 Siyanür ile bağlantılı işletmeden alma faaliyetlerini tümüyle finanse edebilecek bir garanti mekanizması oluşturmak.</p>
6. İŞÇİ EMNİYETİ İşçilerin sağlık ve emniyetini siyanüre maruziyetten korumak.	<p>6.1 Potansiyel siyanür maruziyet senaryolarını belirlemek ve bu risklerin ortadan kaldırılması, azaltılması ve kontrol edilmesi ile ilgili gerekli tedbirleri almak.</p> <p>6.2 İşçi sağlığı ve emniyetinin korunması ve sağlık ve emniyet tedbirlerinin etkinliğinin periyodik olarak değerlendirilmesi amacıyla siyanür tesislerini işletmek ve izlemek.</p> <p>6.3 İşçilerin siyanüre maruziyetine müdahale edilmesi amacıyla acil durum müdahale planlarını ve prosedürlerini geliştirmek ve uygulamak.</p>
7. ACİL DURUM MÜDAHALESİ Acil durum müdahale stratejilerinin ve olanaklarının geliştirilmesi suretiyle toplumu ve çevreyi korumak.	<p>7.1 Potansiyel siyanür yayımları ile ilgili detaylı acil durum müdahale planları hazırlamak.</p> <p>7.2 Saha personelinin ve paydaşların planlama sürecine katılımlarını sağlamak.</p> <p>7.3 Acil müdahale için uygun personel görevlendirmek ve gerekli ekipman ve kaynakları kullanıma sunmak.</p> <p>7.4 İç ve dış acil durum bildirimleri ve raporlamalar için prosedürler geliştirmek.</p> <p>7.5 Siyanür arıtma kimyasalları kullanımının yol açtığı ilave tehlikeleri açıklayan izleme öğelerini ve iyileştirme tedbirlerini müdahale planlarına dahil etmek.</p> <p>7.6 Müdahale prosedürlerini ve olanaklarını periyodik olarak değerlendirmek ve gereken biçimde revize etmek.</p>
8. EĞİTİM Siyanürün emniyetli ve çevresel açıdan koruyucu bir biçimde yönetilmesi için işçilere ve acil durum müdahale personeline eğitim vermek.	<p>8.1 Siyanür kullanımı ile bağlantılı tehlikelerin anlaşılması için işçilere eğitim vermek.</p> <p>8.2 Tesisin insan sağlığını, toplumu ve çevreyi koruyan sistem ve prosedürlere uygun olarak işletilmesi amacıyla uygun personele eğitim vermek.</p> <p>8.3 İşçi maruziyetine ve siyanürün çevresel yayılma durumlarına müdahale edecek uygun işçi ve personele eğitim vermek.</p>
9. İLETİŞİM Kamuoyu görüş alma ve bilgilendirme aşamalarına katılmak.	<p>9.1 Paydaşlara endişelendikleri hususları dile getirme olanağı sunmak.</p> <p>9.2 Siyanür yönetim prosedürlerini açıklayan iletişimleri başlatmak ve belirlenen konuları duyarlı bir biçimde ele almak.</p> <p>9.3 Siyanürle ilgili faaliyetlere ve çevresel konulara ilişkin bilgileri paydaşlara temin etmek.</p>

Siyanür Yönetim Çerçevesi		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

4.4 Uygulanabilir Centerra ve ÖMAŞ Standartları, Politikaları ve Prosedürleri

ÖMAŞ Sürdürülebilirlik Politikası

ÖMAŞ Sürdürülebilirlik Politikası'nda (OMAS-HSEC-POL-002) ÖMAŞ'ın aşağıdaki şekilde taahhüt etmektedir:

- Karşılıklı güven ve anlayışı inşa edebilmek için yöre halkıyla şeffaf ve işbirliğine dayalı bir iletişim kuracağımıza,
- Olası sosyal riskleri, etkileri ve yükümlülükleri belirlemek adına yöre halkıyla sürekli iletişimde olacağımıza,
- İstikrarlı, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ve yaşama ortamı oluşturabilmek için üzerimize düşen sorumlulukları yerine getireceğimize,
- Sürdürülebilir sosyal ve ekonomik gelişmeyi desteklemek amacıyla yöre halkı, resmi kurumlar, çalışanlar, alt yükleniciler ve diğer tüm paydaşlarla işbirliğini geliştireceğimize,
- Temel insan hakları anlayışı çerçevesinde iletişim ve etkileşimde olduğumuz tüm paydaşlara saygılı olacağımıza,
- Şikayetlerin zamanında, adil ve tutarlı olarak ele alınıp değerlendirileceğine,
- Proje etki alanında bulunan kadın, çocuk ve diğer hassas grupların ihtiyaç, endişe ve isteklerini göz önünde bulunduracağımıza,
- Madenin kapanışından sonra yöreye olumlu ve kalıcı miraslar bırakmak için yerel paydaşlarla beraber çalışacağımıza,
-

ÖMAŞ İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası

ÖMAŞ Sağlık, Güvenlik ve Çevre Politikası (OMAS-HSEC-POL-001) ÖMAŞ'ın aşağıdaki hususları gerçekleştireceğini taahhüt eder:

- resmi bir iş sağlığı, güvenliği ve çevre yönetim sistemini uygulayacak ve devam ettirecektir;
- faaliyetlerimizden kaynaklanan iş sağlığı ve güvenliği tehlikelerini ve risklerini belirleyecektir;
- iş sağlığı, güvenliği çevre yönetimimizi ve performansımızı sürekli olarak iyileştirmek üzere amaçlar ve hedefler belirleyecektir;
- olay ve acil durum oluşma ihtimalini belirleyecek ve çevrenin korunması, çalışanlarımızın, halkın ve faaliyetlerimize komşu yöre sakinlerinin sağlık ve güvenliğini öngören acil durum planları oluşturacak, sürekliliğini sağlayacakve etkinliğini test edecektir;
- faaliyetlerimizin yakınındaki yöre sakinleriyle güvenlik konuları hakkında yapıcı bir diyalog kuracaktır;
- atıklarını kirlenmeyi önlemek, azaltmak veya kontrol edecek şekilde sorumluluğunun bilincinde olarak taşıyacak ve bertaraf edecektir;
- şantiyelerini planlı şekilde ve zamanında işletmeden çıkaracak ve rehabiliteedecektir;
- bu politikayı değerlendirmek ve uygunluğu sağlamak amacıyla düzenli denetimler gerçekleştirecektir;

Siyanür Yönetim Çerçevesi		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

- tüm çalışanlar, ilgili yükleniciler ve tedarikçilerin organizasyondaki rollerine uygun bir şekilde kendi iş sağlığı, güvenliği ve çevre sorumluluklarının bilincinde olmalarını sağlayacak ve söz konusu tarafları ÖMAŞ'ın iş sağlığı, güvenliği ve çevre yönetim sistemine katkıda bulunmaya teşvik edecek yapıcı bir iletişim içinde olacaktır ;
- çalışanların kendi iş sağlığı, güvenliği ve çevre görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmelerine olanak sağlamak için tüm seviyelerdeki çalışanlara uygun eğitim sağlayacaktır;
- çalışanların kendi çalışma yerleri ile ilişkili iş sağlığı, güvenliği ve çevre programlarının ve prosedürlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına katılmalarını sağlayacaktır;
- bu politika uygulamak için yeterli ve uygun kaynaklar sağlayacaktır ve
- bu politikayı kamuoyuna açıklayacaktır.

4.5 ÖMAŞ'ın uymayı taahhüt ettiği diğer endüstriyel rehberler

Madencilik Faaliyetleri için UNEP APELL

UNEP APELL “*Yerel Düzeyde Acil Durumlar için Hazırlık ve Bilinçlendirme Kitapçığı*” madencilik faaliyetlerinde acil durumlara hazırlık ve müdahale konularında geçerli ilkeleri ortaya koymaktadır. Bu rehber madencilik faaliyetlerinden kaynaklanan atık barajı arızaları, atık yığınlarının çökmesi gibi çevre ve topluluklara yönelik etkilere odaklanmaktadır. Bu rehber Acil Durum Müdahale Planı içerisinde dikkate alınmıştır.

4.6 Uygulanabilir Proje Standartlarının Özeti

ÖMAŞ ulusal standartlar, ulusal standartlar ile uygulanabilir kreditor standartlarının en katı olanına uyacak, böylelikle en katı standartlar Proje Standartları'nı temsil edecektir.

Geçerli Proje Standartlarının özeti aşağıda yer almaktadır.

Standart	Kapsam
Türk mevzuatına ait düzenleyici gereklilikler (bkz. Bölüm 4.1 ve 4.2)	<ul style="list-style-type: none">Siyanürün taşınması, depolanması ve kullanımı ile ilgili risklerin yönetimi ve kontrolü
AİKB Performans Gereklilikleri 4: Sağlık ve Emniyet	<ul style="list-style-type: none">Toplum sağlığı, emniyeti ve güvenliği ile ilgili risk değerlendirme, azaltma ve yönetimi
Uluslararası Siyanür Yönetim Kodu (bkz. Bölüm 4.3)	<ul style="list-style-type: none">Siyanürün taşınması, depolanması ve kullanımı. Acil Durum müdahale planlaması

5 ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER VE YÖNETİM KONTROLLERİ

5.1 Özet

Siyanür Yönetim Çerçevesi		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

Bu Yönetim Çerçevesi, ÖMAŞ Projesi kapsamındaki günlük yönetim faaliyetlerinin belli yönlerine ilişkin daha detaylı bilgi veren ilave prosedür ve rehberler ile desteklenebilir.

Aşağıda yer alan tablo ÖMAŞ'ın uygulayacağı ana yönetim kontrollerini ve diğer taahhütleri sunmaktadır.

Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği Yönetim Planı		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

Tablo 2: Ana Yönetim Kontrolleri

Kodu	Uygulanabilirlik / Faaliyet	Kontrolün Tanımı	Sorumlu Taraflar	Doğrulama Araçları
SY1	Siyanür Satın Alımı	<ul style="list-style-type: none"> ÖMAŞ siyanürü ICMC'ye taraf olan bir üreticiden satın alacaktır (IMCC SOP 1.1) 	ÖMAŞ Tedarik Müdürü	ICMC'ye taraf olan üretici ile akdedilmiş sözleşme
SY2	Siyanürün Taşınması	<ul style="list-style-type: none"> ÖMAŞ görevlendirdiği siyanür tedarikçisi tarafından üretimden başlayarak taşıma ile ve maden sahasında teslimata dek devam eden tüm tedarik zinciri boyunca emniyet, güvenlik, yayılmayı önleme, eğitim ve acil durum müdahale konularına ilişkin net sorumluluk ilkelerini ortaya koyan bir taşıma yönetim planının geliştirilmesini zorunlu kılacaktır (ICMC SOP 2.1) ÖMAŞ görevlendirdiği siyanür tedarikçisinin uygun acil durum müdahale planları ve olanakları geliştirmesini ve tedarik zinciri boyunca siyanür yönetimi için yeterli tedbirler almasını öngörecektir (ICMC SOP 2.2) 	Siyanür tedarikçisi	Tedarik zinciri boyunca acil durum müdahale planları dahil olmak üzere siyanür taşıma yönetim planı
SY3	Kullanım ve Depolama	<ul style="list-style-type: none"> ÖMAŞ geçerli ve kabul gören mühendislik uygulamaları ile kalite kontrol ve kalite güvence prosedürleri, sızıntı önleme ve sınırlama tedbirleri ile tutarlı biçimde boşaltma, depolama ve karıştırma tesisleri tasarlayacak ve inşa edecektir (ICMC SOP 3.1) ÖMAŞ yayılmaları önlemek ya da sınırlandırmak ve işçi maruziyetlerine müdahale etmek üzere tetkiklerden, önleyici bakım ve beklenmedik durum planlarından yararlanarak boşaltma, depolama ve karıştırma tesislerini işletmek amacıyla standart işletme prosedürleri geliştirecektir (ICMC SOP 3.2) 	ÖMAŞ Proje Müdürü ÖMAŞ Maden İşletme Müdürü	CyPlus SLS sistemi ve kurulacak çözdürme tesisi Mevcut siyanür yönetim standardı işletme prosedürleri
SY4	Operasyonel Yönetim	<ul style="list-style-type: none"> ÖMAŞ beklenmedik durum planlamaları ve tetkikler ile önleyici bakım prosedürleri dahil olmak üzere insan sağlığını ve çevreyi korumak üzere tasarlanmış yönetim ve işletme sistemlerini geliştirecek ve hayata geçirecektir (ICMC SOP 4.1) ÖMAŞ siyanür kullanımını azaltmak üzere siyanürü mümkün olduğunca etkin biçimde kullanmak amacıyla yönetim ve işletme sistemleri geliştirecek ve hayata geçirecektir (ICMC SOP 4.2) ÖMAŞ kasıtlı olmayan yayılmaların olasılığını ve büyüklüğünü en aza indirmek amacıyla kapsamlı bir proses suyu yönetim programı geliştirecek ve uygulayacaktır (ICMC SOP 4.3) 	ÖMAŞ Maden İşletme Müdürü	Mevcut siyanür yönetim standardı işletme prosedürleri

Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği Yönetim Planı

Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1
--------------------------------	-------------------------------------	-----------

Kodu	Uygulanabilirlik / Faaliyet	Kontrolün Tanımı	Sorumlu Taraflar	Doğrulama Araçları
		<ul style="list-style-type: none"> • ÖMAŞ kuşları, diğer yaban hayatını ve hayvan sürülerini siyanür proses çözeltilerinin olumsuz etkilerine karşı korumak amacıyla tedbirleri hayata geçirecektir (ICMC SOP 4.4) • ÖMAŞ siyanür proses çözeltilerinin yüzey suyuna doğrudan veya dolaylı olarak deşarjına karşı balıkları ve yaban hayatını korumak amacıyla tedbirleri hayata geçirecektir (ICMC SOP 4.5) • ÖMAŞ yeraltı suyu kalitesini korumak amacıyla siyanür tesislerinden gelen sızıntıları (özellikle HLP, PLS) yönetmek üzere tedbirler uygulayacaktır (ICMC SOP 4.6) • ÖMAŞ siyanür içeren proses tankları ve boru hatları için sızıntı önleme ve/veya ikincil bariyer tedbirleri alacaktır (ICMC SOP 4.7) • ÖMAŞ siyanür tesislerinin kabul görmüş mühendislik standartlarına ve şartlarına uygun olarak inşa edilmiş olduğunu teyit etmek üzere kalite kontrol/kalite güvence prosedürlerini hayata geçirecektir (ICMC SOP 4.8) • ÖMAŞ siyanür kullanımının yaban hayatı, yüzey suyu ve yeraltı suyu kalitesi üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla izleme programları yürütecektir (ICMC SOP 4.9) 		
SY5	İşletmeden Alma	<ul style="list-style-type: none"> • ÖMAŞ insan sağlığını, yaban hayatını ve hayvan sürülerini korumak amacıyla siyanür tesislerinin etkin bir biçimde işletmeden çıkarılması gereksinimini göz önüne alan bir işletmeden alma planı oluşturacaktır (ICMC SOP 5.1) • ÖMAŞ siyanür ile ilgili işletmeden alma faaliyetlerini tümüyle finanse edebilen bir garanti mekanizması içeren bir Kapama planı oluşturacaktır (ICMC SOP 5.2) 	ÖMAŞ Proje Müdürü	Kapama Planı siyanür tesislerinin işletmeden çıkarılmasını içerir
SY6	İşçi Emniyeti	<ul style="list-style-type: none"> • ÖMAŞ potansiyel siyanür maruziyet senaryolarını belirleyecek ve bu risklerin ortadan kaldırılması, azaltılması ve kontrol edilmesi ile ilgili gerekli tedbirleri alacaktır (ICMC SOP 6.1) • ÖMAŞ işçi sağlığı ve emniyetinin korunması ve sağlık ve emniyet tedbirlerinin etkinliğinin periyodik olarak değerlendirilmesi amacıyla siyanür tesislerini işletecek ve izleyecektir (ICMC SOP 6.2) • ÖMAŞ işçilerin siyanüre maruziyetine müdahale edilmesi amacıyla acil durum müdahale planlarını ve prosedürlerini geliştirecek ve uygulayacaktır (ICMC SOP 6.3) 	ÖMAŞ SGÇ & Eğitim Müdürü	Mevcut işçi sağlığı ve emniyet sistemi ve standart işletme prosedürleri

Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği Yönetim Planı

Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1
--------------------------------	-------------------------------------	-----------

Kodu	Uygulanabilirlik / Faaliyet	Kontrolün Tanımı	Sorumlu Taraflar	Doğrulama Araçları
SY7	Acil Durum Müdahalesi	<ul style="list-style-type: none"> • ÖMAŞ potansiyel siyanür yayılma senaryoları için detaylı acil durum müdahale planları hazırlayacaktır (ICMC SOP 7.1) • ÖMAŞ saha personelinin ve paydaşların planlama sürecine katılımını sağlayacaktır (ICMC SOP 7.2) • ÖMAŞ acil müdahale için uygun personel görevlendirecek ve gerekli ekipman ve kaynakları kullanıma sunacaktır (ICMC SOP 7.3) • ÖMAŞ iç ve dış acil durum bildirimleri ve raporlamalar için prosedürler geliştirecektir (ICMC SOP 7.4) • ÖMAŞ siyanür arıtma kimyasalları kullanımının yol açtığı ilave tehlikeleri açıklayan izleme ölçelerini ve iyileştirme tedbirlerini müdahale planlarına dahil edecektir (ICMC SOP 7.5) • ÖMAŞ müdahale prosedürlerini ve olanaklarını periyodik olarak değerlendirecek ve gereken biçimde revize edecektir (ICMC SOP 7.6) 	ÖMAŞ SGÇ & Eğitim Müdürü	Detaylı Siyanür Yönetim Planı'nın bir parçası olarak mevcut Siyanür acil durum müdahale planları
SY8	İşçi Eğitimi	<ul style="list-style-type: none"> • ÖMAŞ siyanür kullanımı ile bağlantılı tehlikelerin anlaşılması için işçilere eğitim verecektir (ICMC SOP 8.1) • ÖMAŞ tesisin insan sağlığını, toplumu ve çevreyi koruyan sistem ve prosedürlere uygun olarak işletilmesi amacıyla uygun personele eğitim verecektir (ICMC SOP 8.2) • ÖMAŞ işçi maruziyetine ve siyanürün çevresel yayılma durumlarına müdahale edecek uygun işçi ve personele eğitim verecektir (ICMC SOP 8.3) 	ÖMAŞ SGÇ & Eğitim Müdürü	Mevcut işçi eğitim planı
SY9	Paydaş Katılımı	<ul style="list-style-type: none"> • ÖMAŞ paydaşlara endişelendikleri hususları iletme olanağı tanıyacaktır (ICMC SOP 9.1) • ÖMAŞ siyanür yönetim prosedürlerini açıklayan iletişimler başlatacak ve belirlenen konuları duyarlı bir biçimde ele alacaktır (ICMC SOP 9.2) • ÖMAŞ siyanürle ilgili faaliyetlere ve çevresel konulara ilişkin bilgileri paydaşlara temin edecektir (ICMC SOP 9.3) 	ÖMAŞ Dış İlişkiler & Sürdürülebilirlik Direktörü	Detaylı Siyanür Yönetim Planı'nın bir parçası olarak mevcut paydaş katılım planları

Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği Yönetim Planı		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

6 UYGULAMA TAKVİMİ

6.1 Bu Yönetim Çerçevesinin Gözden Geçirilmesi ve Revizyonu

Bu Yönetim Çerçevesi inşaat aşaması boyunca seçilmiş tedarikçi ile birlikte geliştirilerek ICMC'ye uygun detaylı bir Siyanür Yönetim Planı haline getirilecek olup; söz konusu plan taşıma, depolama, yönetim ve kullanım ile acil durum müdahale konularını kapsayacaktır. ÖMAŞ siyanürün maden sahasına ilk sevkiyatı öncesinde detaylı Siyanür Yönetim Planı'nı hazırlayacaktır.

Bu Yönetim Çerçevesi, inşaat ve devreye alma sırasında en az altı aylık periyotlar ile gözden geçirilecektir. Kararlı durum operasyonları sırasında, bu Yönetim Planı, değişen koşulları ya da ÖMAŞ'ın işletme ihtiyaçlarını yansıtmak için yıllık periyotlarla gözden geçirilecek ve gerekli revizyonlar yapılacaktır. Bu Yönetim Planı'nın revize edilmesi, planın sorumlusu olan ÖMAŞ Genel Müdürü'nün sorumluluğunda olacaktır.

Eğer işletme prosedürlerinde önemli değişiklikler gerekirse (ÖMAŞ ÇSYS Çerçevesi'nde yer alan Değişim Yönetimi Prosedürü aracılığıyla belirlendiği şekilde), bu Yönetim Çerçevesi de bir "gereklilik olduğunda" güncellenecektir.

Bu Yönetim Planı'nda yapılan herhangi bir revizyon, tüm ÖMAŞ personelinin Yönetim Çerçevesi'nin son sürümüne erişimini sağlamak için ÖMAŞ Doküman Kontrol Merkezi'ne yüklenecektir.

7 İZLEME

7.1 İzleme Gerekliliklerine Genel Bakış

Proje Standartlarına uygunluğu değerlendirmek amacıyla işletme aşamasında uygulanması gereken izleme tedbirleri (bkz. *Bölüm 4: Proje Standartları*) bölüm içerisinde açıklanmaktadır.

İzleme neticesinde Proje Standartlarına uyulmadığı tespit edildiği takdirde, uygunsuzluklar tetkik edilecek ve bunlara uygun düzeltici eylemler belirlenecektir (Bkz. ÖMAŞ ESMS Çerçevesi Bileşen 12 Uygunsuzluk durumu ve eylem yönetimi).

7.2 Türk ÇED'i Kapsamındaki İzleme Gereklilikleri

Türk ÇED kapsamında siyanür ile ilgili olarak belirlenmiş olan izleme gereklilikleri aşağıdaki yönetim planları içerisinde yer almaktadır:

- Hava Emisyonları Yönetim Planı (OMAS-ESMS-AE-PLN-001);
- Su Kaynakları Yönetim Planı (OMAS-ESMS-WR-PLN-001).

7.3 Ana İzleme Faaliyetleri

Temel izleme faaliyetleri, detaylı Siyanür Yönetim Planının gerekliklerinin etkin biçimde hayata geçirilmesini sağlamaya odaklanacaktır.

İzleme tedbirleri detaylı Siyanür Yönetim Planı'nda tanımlanmakla beraber Türk ÇED'inde yer alan aşağıdaki izleme tedbirlerini kapsayacaktır.

Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği Yönetim Planı

Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1
--------------------------------	-------------------------------------	-----------

Tablo 3: Temel İzleme Tedbirleri

Kodu	Başlık / Konular	Metodlar	Periyodiklik	Yer
SYi01	İşçi Emniyeti	<ul style="list-style-type: none"> Hidrojen Siyanür atmosferik konsantrasyonunun sürekli olarak izlenmesi. Eşik sınır değeri 10 ppm'dir (11mg/m³) 	Sürekli	Siyanürün depolandığı ve kullanıldığı tüm çalışma alanları
SYi02	Çevresel Düzeyler (saha içi ve saha dışı)	<ul style="list-style-type: none"> Su Kaynakları Yönetim Planı'nda (OMAS-ESMS-WR-PLN-001) belirlenen şekilde siyanür konsantrasyonları da dahil olmak üzere yeraltı suyu ve yüzey suyu kalitesinin izlenmesi 	Periyodik	Su Kaynakları Yönetim Planı'nda tanımlanan şekilde
SYi03	Çevresel Düzeyler (saha içi ve saha dışı)	<ul style="list-style-type: none"> Su Kaynakları Yönetim Planı'nda (OMAS-ESMS-WR-PLN-001) belirlenen şekilde HLF izleme kuyularında ve akışaşağı yönündeki mevkilerde Toplam Siyanür (TCN) ve zayıf asitte çözünür Siyanür (WADCN) izlenecektir 	Periyodik	Su Kaynakları Yönetim Planı'nda tanımlanan şekilde
SYi04	Atmosferik Emisyonlar	<ul style="list-style-type: none"> Hava Emisyonları Yönetim Planı'nda (OMAS-ESMS-AE-PLN-001) belirlenen şekilde AKD tesisinden gelen atmosferik emisyonlar sürekli olarak izlenecek ve HCN konsantrasyonları SKHKKY Yönetmeliği'nde tanımlanmış olan 5 m/Nm³lik sınır değerinin altında tutulacaktır. 	Sürekli	ADR tesisinin baca çıkışı.

Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği Yönetim Planı

Yürürlük Tarihi:
01.04.2016

Doküman No:
OMAS-ESMS-CY-PLN-001

Rev:
1

7.4 Ana Performans Göstergeleri

Aşağıdaki tablo ana performans göstergelerini ve önerilen hafifletme stratejilerinin ilerlemesini ve etkinliğini değerlendirmek için kullanılacak ilişkili temel izleme eylemleri özetlemektedir.

Tablo 4: Ana Performans Göstergeleri ve izleme tedbirleri

Kodu	APG	Hedef
SY-APG-01	Bu Çerçeve içerisindeki Tablo 2 ve Tablo 3'te (ve daha sonraki detaylı Siyanür Yönetim Planı'nda) tanımlanan siyanür yönetim ve izleme tedbirlerine ilişkin toplam uygunsuzluk sayısı.	Uygunsuzlukları en aza indirmek ve yıllık yüzde sıfır oranını hedeflemek.
SY-APG 02	Şikayet yönetim sistemi içerisinde kayıtlı biçimde siyanür yönetimi ile ilgili olarak yerel topluluklardan gelen şikayetlerin sayısı.	Siyanür yönetimi ile ilgili şikayetlerin sayısını azaltmak ve sürekli iyileşme sağlamak.
SY-APG 03	Siyanür ile ilgili bildirilen olay sayısı	Sayıyı en aza indirmek ve yıllık yüzde sıfır oranını hedeflemek.

Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği Yönetim Planı		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

8 EĞİTİM

8.1 Genel Bilgi

Gerekli tüm eğitimler (genel farkındalık yaratmak amacıyla) işyeri intibak eğitiminin ve öngörülen uzmanlık eğitiminin bir parçası olarak verilir.

8.2 İşyeri İntibak Eğitimi

Öksüt Altın Madeni Projesi sahasında çalışan tüm ÖMAŞ çalışanları ve Yükleniciler genel işyeri intibakı, sahaya özel işyeri intibakı ve geniş bir sağlık, güvenlik ve çevre bilinci eğitimi yelpazesi sağlanacaktır.

Gerekirse, uygun Kişisel Koruyucu Ekipmanlar (KKE) personel için hazır bulundurulacaktır. İlgili tüm personel koruyucu ekipmanların kullanımı ve bakımı konusunda eğitim almış olacaktır.

8.3 İşe Özel Eğitimi

İş faaliyetleri kapsamında siyanür çözeltilerine maruz kalabilecek olan veya siyanürün kullanıldığı alanlarda (özellikle HLF, ADR tesisi ve reaktif depolama ve elleçleme) çalışan işçilere ilave uzmanlık eğitimi verilmesi gerekmektedir.

8.4 Diğer Eğitim Gereklilikleri

Çevre yönetimine ilişkin genel hususlar tüm çalışanlara verilecek olan başlangıç eğitimine dahil edilecektir.

9 DENETİM VE RAPORLAMA

9.1 Denetim

Saha sınırının içindeki ve dışındaki faaliyetlere uygun siyanür yönetimi konusu da dahil olmak üzere faaliyetlere ilişkin çok çeşitli konuları kapsayan günlük tetkikler operasyon sahası yöneticileri/amirleri tarafından yürütülecektir.

Bu tetkikler esnasında tespit edilen her türlü olay (ESMS Bileşen 10) olay yönetim sistemine rapor edilecektir.

ESMS Bileşen 11 (İzleme ve Değerlendirme) çerçevesinde uygunluk izlenecektir.

Tüm olay ve uygunsuzluklar ESMS Çerçeve Dokümanı'nda (OMAS-ESMS-001) açıklanan şekilde ÖMAŞ ESMS gerekliliklerine göre rapor edilecektir.

9.2 Bağımsız Denetim

Bu Çerçeveye uygunluk Centerra denetim programı kapsamında ve ayrıca Proje kreditorleri tarafından periyodik olarak değerlendirmeye tabi tutulacaktır.

Bağımsız denetimler de ICMC'ye uygun olarak gerçekleştirilecektir.

9.3 Kayıt Tutma

Denetimler, teftişler ve olayların kayıtları ÖMAŞ prosedürlerine uygun olarak yönetilecektir.

Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği Yönetim Planı		
Yürürlük Tarihi: 01.04.2016	Doküman No: OMAS-ESMS-CY-PLN-001	Rev: 1

10 DOKÜMAN KONTROLÜ

Dosya Adı	Sıyanür Yönetim Çerçevesi
Doküman Numarası	OMAS-ESMS-CY-PLN-001
Onay Tarihi	1 Mart 2016
Versiyon No	1